



Stanowisko
Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 19 maja 2017 r .

w sprawie: **ograniczenia biurokracji i wydatków publicznych przy podejmowaniu decyzji administracyjnych dot. dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych**

Śląski Związek Gmin i Powiatów zwraca się do Rządu i Sejmu RP o wprowadzenie zmian legislacyjnych do przepisów ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy Prawo energetyczne.

Proponuje się włączenie regulacji dot. dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 220) do ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz.180) i przyznawanie go analogicznie do ryczałtu na zakup opału, stanowiącego część dodatku mieszkaniowego. Szczegółowy zakres proponowanych zmian zawiera załącznik nr 1 do niniejszego stanowiska.

Uzasadnienie

W obecnym stanie prawnym skomplikowany jest system przyznawania dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych, natomiast dodatki energetyczne na podstawie ustawy Prawo energetyczne, odrębnymi decyzjami administracyjnymi, po przeprowadzonych odrębnie postępowaniach. Rozdzielenie decyzji i postępowań administracyjnych nie jest niczym merytorycznie uzasadnione – wynika to wyłącznie z braku zintegrowania rozwiązań występujących w systemie prawnym. Jednocześnie istnieje zależność pomiędzy uprawnieniem do dodatku energetycznego a dodatkiem mieszkaniowym (w myśl obowiązujących przepisów warunkiem przyznania dodatku energetycznego jest posiadanie decyzji przyznającej dodatek mieszkaniowy). Taki stan rzeczy powoduje dodatkowe, niepotrzebne wydatki ze środków publicznych, nieadekwatne do wysokości wypłacanego dodatku energetycznego (od 11,22 zł do 18,70 zł miesięcznie na gospodarstwo domowe).

Wprowadzenie zmian spowoduje powstanie poniżej opisanych różnic, w stosunku do stanu obecnego. Jednocześnie zmiany te zdaniem wnioskodawcy powinny pozytywnie wpłynąć na realizację tego zadania.

Lp.	Jest dotychczas	Po proponowanej zmianie
1	Przyznawanie dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy finansowanym w całości przez gminę, natomiast przyznawanie dodatków energetycznych należy do zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie, finansowanych ze środków budżetu Państwa w formie dotacji.	Zadania te w całości będą zadaniem własnym gminy, w części dotyczącej dodatku energetycznego finansowanej z budżetu Państwa w formie dotacji.
2	Aktualnie jednym z warunków ubiegania się o dodatek energetyczny jest posiadanie decyzji przyznającej dodatek mieszkaniowy (nie ma więc możliwości przyznania obu dodatków w jednym postępowaniu administracyjnym).	Przyznanie dodatku energetycznego będzie rozpatrywane łącznie z procedurą przyznawania dodatku mieszkaniowego.
3	Dodatek energetyczny może otrzymać osoba, będąca jednocześnie stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej (tj. obejmującej dystrybucję i sprzedaż energii) i adresatem decyzji w sprawie dodatku mieszkaniowego. W przypadku, gdy umowa dot. energii elektrycznej zawarta jest z innym członkiem rodziny niż adresat decyzji dot. dodatku mieszkaniowego, pomimo że osoby te stanowią wspólne gospodarstwo domowe, nie można przyznać dodatku energetycznego.	Przyznanie dodatku energetycznego nie będzie warunkowane byciem stroną (adresatem) umowy kompleksowej lub sprzedaży energii elektrycznej i jednocześnie adresatem decyzji przyznającej świadczenia.
4	Inny jest okres przyznawania dodatku energetycznego i mieszkaniowego – dodatek mieszkaniowy przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po dacie złożenia wniosku zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych, natomiast dodatek energetyczny przysługuje od miesiąca złożenia wniosku zgodnie z Kpa.	Okres przyznawania zostanie ujednolicony, zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych.
5	Wniesienie odwołania od decyzji w sprawie dodatku mieszkaniowego nie wstrzymuje wypłaty dodatku mieszkaniowego, podczas gdy odwołanie od decyzji w sprawie dodatku energetycznego wstrzymuje wykonanie decyzji, czyli wypłatę dodatku energetycznego.	Zasady wniesienia odwołania zostaną zachowane zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych.
6	Wysokość dodatku energetycznego dla poszczególnych grup gospodarstw domowych ogłaszana jest corocznie (do końca kwietnia) przez Ministra Energii na okres od 1 maja danego roku do	Zmiana wysokości dodatku energetycznego następowałaby dopiero w kolejnej decyzji o dodatku mieszkaniowym.

	końca kwietnia roku następnego, co skutkuje koniecznością zmian wydanych decyzji w zakresie wysokości dodatku energetycznego.	
7	W przypadku dodatków mieszkaniowych uprawnionym do wydawania decyzji jest wójt/ burmistrz/prezydent miasta lub inne osoby upoważnione przez wójta/burmistrza/ prezydenta, co bezproblemowo pozwala na udzielenie upoważnień do wydawania decyzji np. kierownikowi i pracownikom ośrodków pomocy społecznej. Z kolei w przypadku dodatków energetycznych ustawa nie zawiera już tak szerokiej delegacji do udzielania upoważnień (nie przewidziano możliwości udzielenia upoważnień przez wójta/ burmistrza/ prezydenta pracownikom jednostek prowadzących postępowania w sprawach dodatków energetycznych), co powoduje, że dla udzielenia upoważnienia np. kierownikowi ośrodka pomocy społecznej wymagana jest uchwała rady gminy.	Uproszczenie i ujednoczenie zasad wydawania decyzji.

*Załącznik nr 1 do stanowiska
Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 19 maja 2017 r.
w/s ograniczenia biurokracji i wydatków publicznych
przy podejmowaniu decyzji administracyjnych
dot. dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych*

Szczegółowe propozycje zmian dotyczących wypłat dodatku energetycznego

I. W ustawie o dodatkach mieszkaniowych:

1) Zmiana zapisu w art. 1, który otrzymuje następujące brzmienie:

Art. 1. Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatku mieszkaniowego i dodatku energetycznego oraz właściwość organów w tych sprawach.

(...)

2) Dodanie do art. 6 po ust. 7 zapisu ust 7a o treści:

7a. Osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego przyznaje się dodatek energetyczny, jeżeli osoba ta lub wspólnie z nią zamieszkujący członek gospodarstwa domowego jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej.

3) Zmiana zapisu w art. 7 ust. 9 i ust. 11, które otrzymują następujące brzmienie:

Art. 7 (...)

9. Jeżeli w wyniku wznowienia postępowania stwierdzono, że dodatek mieszkaniowy przyznano na podstawie nieprawdziwych danych zawartych w deklaracji lub wniosku, o których mowa w ust. 1, osoba otrzymująca dodatek mieszkaniowy jest obowiązana do zwrotu nienależnie pobranych kwot w podwójnej wysokości oraz dodatek energetyczny. Należności te wraz z odsetkami i kosztami egzekucyjnymi podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji. Wypłatę dodatku mieszkaniowego w skorygowanej wysokości oraz dodatku energetycznego wstrzymuje się do czasu wyegzekwowania należności.

(...)

11. W wypadku stwierdzenia, że osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, nie opłaca na bieżąco należności za zajmowany lokal mieszkalny, wypłatę dodatku mieszkaniowego, z wyjątkiem dodatku energetycznego, wstrzymuje się, w drodze decyzji administracyjnej, do czasu uregulowania zaległości. Jeżeli uregulowanie zaległości nie nastąpi w ciągu 3 miesięcy od dnia wydania decyzji, o której mowa w zdaniu pierwszym, decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego wraz z dodatkiem energetycznym wygasa. W wypadku uregulowania należności w terminie określonym w zdaniu drugim wypłaca się dodatek mieszkaniowy za okres, w którym wypłata była wstrzymana.

4) Zmiana zapisu w art. 8. ust. 1, który otrzymuje następujące brzmienie:

Art. 8. 1. Dodatek mieszkaniowy wypłaca się, w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny.

W tym samym terminie wypłaca się ryczałt, o którym mowa w art. 6 ust. 7 oraz dodatek energetyczny, o którym mowa w art. 6 ust. 7 a.

5) *Zmiana zapisu w art. 9 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 i 3, które otrzymują następujące brzmienie:*

Art. 9. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) (utracił moc)
- 2) sposób ustalania wysokości ryczałtu na zakup opału oraz wysokości dodatku energetycznego;
- 3) wzór wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz dodatku energetycznego;
- 4) wzór deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego;

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) szczegółowe rodzaje wydatków w gospodarstwach domowych: najemców, członków spółdzielni mieszkaniowych, właścicieli domów jednorodzinnych, właścicieli budynków i lokali mieszkalnych, osób zajmujących lokal mieszkalny bez tytułu prawnego i oczekujących na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny oraz najemców i podnajemców opłacających czynsz wolny;
- 2) sposób ustalania i maksymalną wysokość ryczałtu na zakup opału dla gospodarstw domowych, których lokale mieszkalne nie są wyposażone w instalację doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody oraz gazu przewodowego oraz sposób ustalania i wysokość dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 6 ust. 7a.;
- 3) dane, które powinny być zawarte we wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego, a w szczególności dotyczące osoby ubiegającej się o ten dodatek, zajmowanego lokalu mieszkalnego i jego technicznego wyposażenia, ~~oraz~~ miesięcznych wydatków za ten lokal oraz dane dotyczące posiadanej umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej;
- 4) dane, które powinny być zawarte w deklaracji o dochodach, a w szczególności dane dotyczące osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego, ich miejsca pracy bądź nauki oraz wysokość ich dochodu.

6) *Dodanie art. 9b i 9c o treści analogicznej do wykreślanych z ustawy Prawo energetyczne artykułów 5f i 5g:*

Art. 9b. 1. Wypłata dodatku energetycznego jest zadaniem **własnym gminy, finansowanym z budżetu państwa w formie dotacji.**

2. Gminy otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego, w granicach kwot określonych na ten cel w ustawie budżetowej.

3. Przy ustalaniu wysokości dotacji celowej na realizację wypłat dodatku energetycznego, uwzględnia się koszty wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie.

Art. 9c. 1. Wojewodowie przekazują dotacje gminom w granicach kwot określonych na ten cel

w budżecie państwa.

2. Gmina składa wojewodzie wnioski o przyznanie dotacji co kwartał, w terminie do 15 dnia miesiąca poprzedzającego dany kwartał.

3. Wojewoda przedstawia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wnioski o zwiększenie budżetu, w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego dany kwartał;

wniosek na pierwszy kwartał wojewoda przedstawia w terminie do dnia 10 stycznia danego roku.

4. Dotacje na dany kwartał są przekazywane gminom przez wojewodę, na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 2, w miesięcznych ratach. Nadpłata dotacji za kwartał może być zaliczana na poczet dotacji należnej w kwartale następnym, z wyjątkiem nadpłaty za dany rok, która podlega przekazaniu na rachunek właściwego urzędu wojewódzkiego, w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku.

5. Jeżeli w wyniku połączenia lub podziału gmin nastąpiły zmiany w podstawie obliczania kwoty dotacji, wojewoda uwzględnia te zmiany od pierwszego dnia następnego miesiąca po ich wejściu w życie.

6. Gmina przedstawia wojewodzie, w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po kwartale, rozliczenie dotacji sporządzone narastająco za okres od dnia 1 stycznia do dnia kończącego dany kwartał, z tym że zapotrzebowanie na dotację ustala się jako sumę tego zapotrzebowania obliczonego odrębnie dla każdego kwartału.

7. Wojewodowie przedstawiają ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych zbiorcze rozliczenie dotacji do końca miesiąca następującego po każdym kwartale.

II. W rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie dodatków mieszkaniowych:

7) *Zmiana zapisu § 1. pkt 2) i 3), które otrzymują następujące brzmienie:*

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy wykaz i wysokość wydatków za zajmowany lokal mieszkalny, stanowiących podstawę obliczania dodatku mieszkaniowego,
- 2) sposób ustalania wysokości ryczałtu na zakup opału oraz dodatku energetycznego,
- 3) wzór wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz dodatku energetycznego,
- 4) wzór deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego.(...)

8) *Dodanie § 3a:*

§ 3a. Dodatek energetyczny stanowi równowartość 22 kilowatogodzin energii elektrycznej w gospodarstwie jednoosobowym według rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, z wyłączeniem opłaty abonamentowej i stałych opłat miesięcznych oraz równowartość 3 kilowatogodzin na każdą dodatkową osobę.

9) *Dodanie § 4a:*

§ 4a. Kwota dodatku energetycznego, która jest wypłacana do rąk wnioskodawcy, stanowi wartość obliczoną zgodnie z § 3a.

III. W ustawie Prawo energetyczne:

10) *Zmiana zapisu art. 3 ust. 13 c), który otrzymuje następujące brzmienie:*

13c)¹⁸⁾ odbiorca wrażliwy energii elektrycznej – osobę, której ~~przyznano~~ przysługuje dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach

mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 180) (~~Dz. U. z 2013 r. poz. 966 i 984, z 2015 r. poz. 693 i 1220 oraz z 2016 r. poz. 195 i 1250~~), która jest jeżeli osoba ta lub członek gospodarstwa domowego jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.
(...)

11) Wykreślenie art. od 5c do 5g; artykułów od 27 do 29 oraz art. 33.